

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem JUDr. Martinem Valehrachem v právní věci žalobců: a) Ing. arch. Petr **F.** , nar. xxx, bytem xxx, b) akad. arch. Michal **B.** , nar. xxx, bytem xxx, oba zastoupeni advokátem: Mgr. Svatopluk Šplechtna, se sídlem Jindřišská 20, Praha 1, proti žalovaným: 1) Správa letiště Praha, s.p., se sídlem K Letišti 6/1019, Praha 6, IČ: 62413376, zastoupena advokátem: Mgr. Roman Vojta, se sídlem Hořejší 241, Kosoř, 252 23 Třebotov, adresa k doručování: Weil, Gotshal & Manges, s.r.o, Křížovnické nám. 193/2., Praha 1, 2) **NIKODEM & PARTNER, spol. s r.o.**, se sídlem Praha 5, Staropramenná 3117/17, IČ: 43005098, 3) Ing. arch. Alois **N.** , nar. xxx, bytem xxx, 4) Ing. arch. Zdeněk **V.** , nar. xxx, bytem xxx, žalovaní 2, 3 a 4 zastoupeni zmocněnkyní: JUDr. Jana Bartušková, bytem xxx, adresa k doručování: xxx, **o ochranu autorských práv a zaplacení po 6,000.000,-Kč každému z žalobců,**

t a k t o :

I. Žaloba, aby soud určil, že první, druhý, třetí a čtvrtý žalovaní neoprávněně zasáhli do autorských práv žalobců k jejich dílu „Objemové a architektonické řešení nové odbavovací haly Mezinárodního letiště Praha – Ruzyně, včetně celého prstu A i B“, **se z a m í t á .**

II. Žaloba, aby soud uložil žalovaným povinnost zaplatit společně a nerozdílně žalobci Ing. arch. Petru F. částku 5,000.000,- Kč s příslušenstvím a žalobci akad. arch. Michalu B. částku 5,000.000,-Kč, s příslušenstvím, **se z a m í t á .**

III. Žaloba, aby soud uložil druhému, třetímu a čtvrtému žalovanému povinnost zaslat žalobcům omluvný dopis tohoto znění:

„Vážený pane architektke Michale B., Vážený pane architektke Petře F., omlouváme se vám tímto za porušení vašich autorských práv k dílu Objemové a architektonické řešení nové odbavovací haly Mezinárodní letiště Praha – Ruzyně, včetně prstu B, kterého jsme se dopustili tím, že jsme projektovou dokumentaci k prodloužení prstu B na Letišti Praha – Ruzyně prezentovali jako dílo vlastní a poskytli ho k užití České správě letišť, s.p. (nyní Správa letiště Praha, s.p.) k uskutečnění výstavby – prodloužení prstu B na Letišti Praha – Ruzyně“, **se z a m í t á .**

IV. Žaloba, aby soud uložil druhému, třetímu a čtvrtému žalovanému povinnost zaslat omluvný dopis, uvedený ve výroku III. na vědomí Ministerstvu dopravy a spojů České republiky – odboru pro civilní letectví, Úřadu pro civilní letectví, České komoře architektů, Magistrátu hl. města Prahy a zveřejnit omluvný dopis na jejich náklady pod názvem „Omluva za porušení autorských práv“ v časopise – měsíčníku Architekt, vydavatel Obec architektů ČR, Dukelských hrdinů 47, Praha 7 a deníku Lidové noviny, vydavatel MAFRA, a.s., Karla Engliše 519/11, Praha 5, IČ: 45313351, **se z a m í t á .**

V. Žaloba, aby soud uložil žalovaným společně a nerozdílně zaplatit žalobci Ing. arch. Petru F. částku ve výši 1,000.000,-Kč s příslušenstvím a žalobci akad. arch. Michalu B. částku 1,000.000,- Kč s příslušenstvím za způsobenou nemajetkovou újmu, **se z a m í t á .**

VI. Oba žalobci jsou **p o v i n n i** zaplatit České republice na účet Městského soudu v Praze na náhradě nákladů řízení částku po 22.150,-Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

VII. Prvé žalované se **n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

VIII. Žalobce Ing. arch. Petr F. je **p o v i n e n** zaplatit druhému, třetímu a čtvrtému žalovanému na náhradě nákladů řízení částku po 38.537,50 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

IX. Žalobce Ing. arch. Michal B. je **p o v i n e n** zaplatit druhému, třetímu a čtvrtému žalovanému na náhradě nákladů řízení částku po 38.537,50 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci podali k soudu 16. 11. 2001, podle které se domáhali ochrany svých autorských práv, když žaloba byla omezována, měněna a po řadě procesních rozhodnutí zůstala předmětem sporu tak, jak o ní bylo rozhodnuto v bodech I. – V. výroku rozsudku s odůvodněním, že v roce 1993 pro řešení potřeby rozšíření terminálu mezinárodního letiště Praha Ruzyně (dále jen MLPR), byla uspořádána investorská soutěž, jejímž vítězem se stalo konsorcium Ambro - British Aerospace. Součástí projektu byla architektonicko provozní studie kanadské firmy Scott Associated Architects Inc. Toronto (dále jen firma Scott), která měla zadat základní letištní funkce, následně byla vypsána architektonická soutěž na část projektu MLPR, když jejím předmětem je vnější architektonický výraz a všeobecné určení hmoty budovy. V roce 1994 byl návrh žalobců doporučen jako základ pro pokračování projektové přípravy pro 4. výstavbu MLPR. Žalobci navrhli a nakresli architektonické ztvárnění odbavovací haly a její propojení se stávající budovou, včetně nových terminálů – prstů A i B. Pod dohledem žalobců měl být vytvořen modelářskou firmou model, který byl uveřejněn v týdeníku TÝDEN č. 10/1994. Duben až květen 1994 žalobci považují za vznik díla a 5. 12. 1994 za datum prvního uveřejnění. Dne 1. 8. 1994 měl vyzvat zástupce francouzské firmy Bouygues žalobce, aby jako vítěz výběrového řízení na architektonické řešení uzavřeli asociační dohodu o spolupráci s firmou Scott, odpovědnou za letištní funkce a aby rozpracovali předběžný projekt do dokumentace pro stavební povolení. Při realizaci oba žalobci vykonávali autorský dozor a spolupracovali i s první žalovanou jako investorem, kterou na základě plné moci zastupovali při projednávání projektové dokumentace s veřejnoprávními orgány a institucemi. 4. výstavba MLPR byla prováděna na základě rozhodnutí Státní letecké inspekce ČR z 12. 2. 1996, kterým bylo vydáno stavební povolení pro stavbu „4.výstavba Letiště Praha Ruzyně 2. etapa 2. stavba – prst A“. V tomto řízení byl projektant zastoupen žalobci. V roce 1998 pověřila Česká správa letišť, s.p. druhou fází 4. výstavby letiště, tedy prodloužení prstu B druhého žalovaného, který se již v minulosti podílel na výstavbě MLPR, nikoli však na objemovém a architektonickém řešení haly, ale na venkovních objektech a sítích. Žalobci č. 3 a č. 4 vypracovali projektovou dokumentaci pro prodloužení prstu B a druhá žalovaná společnost ji úplatně převedla na ČSL, s.p., a ta ji předala Úřadu pro civilní letectví ČR – speciálnímu úřadu pro letecké stavby. Žalobci mají zato, že žalovaní již od samého počátku věděli o existenci autorství žalobců k spornému dílu, což dokládá i dopis z 23. 1. 1995, kde se obracejí na žalobce a žádají o zpracování potřebné dokumentace k provedení změny územního rozhodnutí, kterou měli zajistit pro ČSL, s.p. Na výstavbě FOR ARCH 1998 se žalobci měli dozvědět od různých firem a osob, které se přihlásily do výběrového řízení na realizaci dostavby prstu B, že první žalovaný pověřil projektovou činností pro dostavbu – prodloužení prstu B druhého žalovaného. Žalobci se proto obrátili na první žalovaného a 21. 10. 1998 s ním uskutečnili jednání, kde byli ujištěni, že jsou nesporně považováni za autory k architektonickému dílu a při dostavbě prstu B nebudou jejich autorská práva opomíjena, na to navázalo 26. 10. 1998 společné jednání žalobců s třetím žalovaným, o kterém byl pořízen zápis, zde byl žalovaný upozorněn, že předložené výtvarné řešení užívá stejných výtvarných prvků, hmot, materiálů, jako byly užity v realizovaném prstu A. Žalobci oznámili třetímu žalovanému, že jde o užití jejich duševního vlastnictví a požadují

ocenění a minimálně účast na autorském vzoru při dostavbě prstu B. Mělo dojít k dohodě s investorem stavby, ke které však nedošlo. Žalobci mají zato, že žalovaní 2 až 4 užíli neoprávněně duševní vlastnictví žalobců a porušili tím jejich autorská práva. Na základě projektu žalovaného 2) Úřad pro civilní vlastnictví vydal na dostavbu Prstu B 15. 2. 2000 stavební povolení. Po seznámení s projektovou dokumentací žalobci požádali profesní a stavovskou organizaci Českou komoru architektů (dále jen ČKA), aby posoudila činnost 3. a 4. žalovaného při projekci prodloužení prstu B a ČKA měla dojít k závěru, že považuje za jednoznačně prokázané, že došlo k zásahu do autorského díla žalobců bez souhlasu autorů, potvrdit to měli architekti M. a Š., i sám druhý žalovaný při jednání 3. 5. 2001. ČKA - dozorčí rada podala návrh na zahájení disciplinárního řízení pro porušení profesních předpisů ČKA. Žalobci mají zato, že činnost 3. a 4. žalovaného při projektování dostavby Prstu B nelze označit za samostatnost, a proto ani výsledek jejich činnosti nelze považovat za dílo odvozené, vzniklé tvůrčím zpracováním původního díla. Projektovou dokumentaci, vypracovanou 3. a 4. žalovaným, považují za pouhý plagiát, nepoživající ochrany autorského práva. Realizaci prodloužení prstu B žalobci považují za neoprávněné užití jejich díla s tím, že při stavbě – prodloužení prstu B byly bez souhlasu žalobců provedeny zásahy do stávající části prstu B, tak i prstu A, když zásahy spočívaly v instalaci žaluzií na střešní nástavbě – kapotáže mechanických systémů, když tyto žaluzie byly použity jak na prstu B, tak na prstu A, aniž byla změna projednána s žalobci, jako autory architektonického řešení. Dále měla být porušena jejich práva na veletrhu MIPIM v CANNES v březnu 2001, na kterém měl být design prstu B v trojrozměrné podobě vystavován bez souhlasu žalobců, včetně barevného výkresu prstu B, označeného obchodním jménem druhého žalovaného. Žalobci zdůraznili, že jejich práce na MLPR byla opakovaně pozitivně hodnocena v odborném tisku. Realizace získala řadu domácích i mezinárodních ocenění a nominací. Žalobci s ohledem na to, že mají zato, že všichni žalovaní věděli o protiprávním zásahu do jejich autorských práv, s ohledem na skutečnost, že protiprávního zásahu se dopustil státní podnik zřízený Ministerstvem dopravy a spojů ČR u stavby veřejného a společenského zájmu, který by měl být garantem dodržování zákonů, že se dopustil zásahu subjekt, který reprezentují architekti, tak i architekti samotní, dožadovali se určení neoprávněnosti zásahu po všech žalovaných, omluvného dopisu po žalovaných č. 2, 3 a 4, povinnosti zaslat omluvný dopis státním a profesním orgánům a nechat omluvu publikovat v odborném měsíčníku a deníku Lidové noviny. Dále se žalobci domáhali zaplacení autorského honoráře za užití jejich autorského díla a 5,000.000 Kč a nemajetkové újmy v penězích po 1,000.000 Kč za zásah do osobnostních, autorských práv a díla samotného.

Prvý žalovaný Správa letiště Praha, s.p., dříve Česká správa letišť, s.p. navrhovala žalobu zamítnout pro nedostatek aktivní legitimace žalobců, pro nedostatek pasivní legitimace žalovaného, protože přínos žalobců, resp. společnosti B. a F., Architekti, spol. s r.o. (dále jen firma žalobců) k dílu odbavovací hala prst A, počátek prstu B není autorským dílem, protože se omezil pouze na tzv. volné prvky, protože tvarové řešení žalobců není původním autorským dílem žalobců, ale jen řešením převzatým z dřívějších realizací letištních staveb, protože odbavovací hala prst A, počátek prstu B a dílo prodloužený prst B jsou díla zcela odlišná, protože veškerá případná autorská práva byla převedena na prvního žalovaného, protože nároky žalobců jsou promlčeny, nebo je nelze přiznat z jiných důvodů, protože požadované částky jsou nepřiměřené a neodůvodněné, protože žaloba je neprojednatelná a žalobou vymezený petit na určení je nepřipustný, protože žalovaný žádná autorská práva žalobců, ani jiných osob, neporušil a žalobci tvrzený nárok neexistuje. Pokud první žalovaný namítal nedostatek aktivní věcné legitimace žalobců, má zato, že žalobcům nenáleží práva, která jsou předmětem sporu, ale společnosti B. a F., Architekti, s.r.o., protože tato práva převedli dokumentem z 15. 2. 1995 – „Svolení autorů s užitím díla“, když toto vyplývá i

z dopisu prvního žalobce Dariyji Scott z 23. 2. 1995, dopisu Dariyje a Davida Scottových z 30. 11. 2006. Práva, která byla převedena žalobci na jejich firmu byla převedena subdodavatelskou smlouvou z 25. 6. 1995 na prvního žalovaného článkem 4.2 Smlouvy. Tuto smlouvu sami žalobci, jako zástupci své společnosti podepsali, jejich společnost za to dostala zaplacenou. První žalovaný dále namítal nedostatek své pasivní věcné legitimace, protože i pokud by sporné nároky existovaly, přešly by s privatizovaným majetkem žalovaného na společnost Letiště Praha, a.s., v souladu se zákonem č. 92/1991 Sb. o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby. Dále žalovaný namítal, že sporné dílo žalobců není autorským dílem a nepodléhá tedy autorsko právní ochraně, protože „dílo“ spočívá v pouhém „designu venkovního vzhledu“, nikoli v ostatních částech stavby jako celku. Pokud žalobci považují za své dílo i makety, modely a skici, namítá žalovaná, že výrobcem a vlastníkem papírového modelu byla společnost B. a F., Architekti, s.r.o., jak vyplývá z označení na štítku. Dále žalovaný namítá, že za architektonické dílo je třeba považovat celou projektovou dokumentaci, obsahující celistvé, tvarové (konstrukční estetické) a nikoliv jeho jednotlivé, estetické části, či prvky, když předložený model, ani jeho fotografie nic takového neobsahují a nezobrazují a nejsou autorským dílem architektonickým. Dále žalovaný namítal, že papírový model není původním produktem žalobců, vycházel z původní dokumentace VPÚ, NACO a ČSL z roku 1991, který jen rozpracoval, stejně tak učinila firma Scott, když rozpracovala původní dokumentaci z roku 1991, když toto rozpracování bylo podkladem pro architektonickou soutěž v roce 1994. Dále žalovaný namítal, že přínos žalobců, resp. jejich firmy, při projektování prstu A a počátku prstu B se omezil pouze na tzv. volné prvky, které nejsou samy o sobě způsobilé být předmětem autorskoprávní ochrany (oplaštění objektu, ztvárnění střechy tzv. kapotáž). Dle žalovaného tedy nemohlo dojít k zásahu do autorského díla. Dále žalovaná namítala, že sporné tvarové řešení není původním autorským dílem žalobců, protože obdobná řešení byla již použita u letištních terminálů, v Kansai v Ósace, v Kuala Lumpur, Bangkoku, Tenerife a dalších. Dále bylo namítáno, že odbavovací hala prst A a počátek prstu B a dílo – prodloužený prst B jsou u díla odlišná, jak vyplývá ze znaleckého posudku znalce Bernase, z přípisu architekta Horejce, posudku prof. Hlaváčka. Pokud bylo použito obdobné vlnkovité ztvárnění střechy, barva a okna opláštění, jedná se o typizované standardní prvky, které nepředstavují žádný tvůrčí prvek na straně žalobců. Žalovaný též poukázal na odlišné funkce, které měly být prokázány při místním ohledání. Žalovaný opakovaně namítal, že došlo k převodu autorských práv na žalovaného, smlouvami žalobců se svojí společností, architektonickou firmou Scott a k převodu ze společnosti Bouygues na žalovaného smlouvou z 29. 12. 1994, kdy byla sjednána zaručená maximální cena za projektovou výstavbu, která zahrnovala i autorská práva, žalovaný se stal vlastníkem a nositelem autorských práv, což zahrnovalo mimo jiné i právo dílo užít. Tuto skutečnost potvrdila i společnost Bouygues dopisem z 7. 3.2002. Žalobci, kteří se účastnili právních vztahů jako subdodavatelé kanceláře Scott, nepochybně akceptovali podmínky, tedy i to že žalovaný bude disponovat vlastnickými autorskými právy k předmětnému dílu, za což přijali úplatu. Tato práva získal první žalovaný i jako investor stavby. Za užití žalobci dostali odměnu prostřednictvím firmy B. a F. Architekti, s.r.o. a tuto si ponechali, čímž vyjádřili souhlas s převodem autorských práv na žalovaného. Žalovaný dále namítal, že žalobci se nemohou dovolávat majetkového prospěchu z vlastního protiprávního jednání, když se domáhají neplatnosti úkonů, které sami učinili, nebo je učinili prostřednictvím společnosti B. a F. Architekti, s.r.o. Žalovaný namítal promlčení nároků, protože žalobci se nejpozději 21. 10. 1998, resp. ještě dříve, hodnověrně dozvěděli o údajném zásahu do svých případných autorských práv, protože došlo k uplynutí subjektivních i objektivních promlčecích lhůt dle občanského zákona. Žalovaný též namítal, že nelze přiznat úroky z prodlení pro promlčení nároku, resp. proto, že v případě zadostičinění nenastala splatnost. Dále žalovaný namítal, že nároky, které žalobci požadují jsou nepřiměřené a nepodložené již s ohledem na rozsah užití,

když žalobci dohromady, resp. spíše jejich společnost mohli obdržet honorář ve výši maximálně 267.960,-Kč. Pokud se týká požadovaného zadostiučinění má žalovaný zato, že neprokázali vznik nemajetkové újmy, že taková jim nevznikla. Žalovaný namítal neprojednatelnost žaloby a nepřipustnost žalobního petitu. Žalovaný též namítal, že žaloba na určení není žalobou dle § 80 písm. c) o.s.ř. a možnost určení nevyplývá ani z jiného relevantního zákonného ustanovení.

Žalovaní 2,3 a 4 navrhovali žalobu zamítnout s odůvodněním, že dílo „Objemové a architektonické řešení nové odbavovací haly MLPR“, včetně celého prstu A i B vzniklo v architektonické soutěži, kde bylo žalobci prezentováno. Dílo vzniklo ještě před uzavřením smlouvy o poskytování architektonických služeb mezi firmou žalobců a firmou Scott. S tímto dílem žalovaní nenakládali, autorská práva k tomuto dílu neporušili. Žalovaní mají zato, že ve smyslu autorskoprávní teorie sporné dílo je dílem odvozeným, protože bylo vytvořeno zpracováním díla jiných autorů, konkrétně zpracováním díla Ing. Arch. N. (studie VPÚ + NACO z roku 1991), které objektivně vyjádřilo tvar, výšku, délku, počet pater umístění budoucích staveb, včetně dvou prstů A i B v prostoru, a to i s jejich napojením na stávající objekt, když uvedený výsledek tvůrčí fantazie autora arch. N. nebyl žádným z následných odvozených děl změněn. Jednalo se o smysly vnímatelné, estetické ztvárnění volného prostoru, tvořícího součást životního prostředí, výtvar, který byl vyjádřen specifickými architektonickými prostředky – výkresovou i textovou částí studie z roku 1991. Tato studie byla východiskem projektového řešení rozšíření terminálu MLPR. Studie z roku 1991 byla následně zpracována firmou Scott a tyto funkční dispoziční plány byly účastníkům architektonické soutěže poskytnuty jako závazný podklad. Žalobci se též inspirovali jinými letištními objekty. Žalovaní dále opakovali argumentaci prvního žalovaného, že žalobci svá práva převedli na společnost B. a F. Architekti, s.r.o., když o převodu byla informována společnost Scott dopisem z 23. 2. 1995, když na výzvu firmy Bouygues uzavřela společnost žalobců asociační dohodu s firmou Scott. Z podkladů vyplývá, že právo nakládat s odvozeným dílem žalobců, vytvořenými jako fyzickými osobami v architektonické soutěži náleželo firmě žalobců, která ve spolupráci s firmou Scott dílo rozpracovala, zpřesnila a konkretizovala až vzniklo dílo nové, odvozené od díla žalobců. Žalovaní mají zato, že vzniklo nové dílo, které vzniklo osobitým tvůrčím zpracováním díla jiného, kdy postupně na sebe navazovaly projektová dokumentace z roku 1991, vypracovaná VPÚ a NACO, pod vedením arch. N., navazovala práce firmy Scott, kterou zpracovali žalobci v architektonické soutěži, na kterou navazovala společnost žalobců ve spolupráci s firmou Scott a nakonec druhý žalovaný zpracoval dílo vytvořené v rámci asociační dohody a podléhající ustanovení článku 4.2 dohody o dostavbě prstu B. Pokud se žalobci domáhali zaplacení odměny ve výši po 5,000.000 Kč mají zato, že dle článku 4.1 asociační dohody bylo již za užití zapláceno, odměna zahrnuta do honoráře asociovaného architekta, za což dle článku 4.2 asociační dohody firma žalobců, jako výhradní vlastník, převádí na investora (ČSL,s.p.) veškerá autorská práva a další vlastnická práva na všechny výkresy, detaily, plány, specifikace, přehledy, zprávy, výpočty a jiné práce a projekty..). Žalovaní tedy mají zato, že odměna za užití díla byla vyplacena, když tuto skutečnost potvrdili i samotní žalobci. Žalovaní mají zato, že žalobci nejsou aktivně legitimovanými osobami, pokud svá práva převedli na jejich společnost B. a F. Architekti, s.r.o., prostřednictvím které jim byla odměna uhrazena. Pokud se týká výše požadované odměny bylo jejich vyjádření obdobné jako prvního žalovaného. Pokud se žalobci domáhali satisfakce výroky III. a IV. navrhli žalovaní žalobu zamítnout, opětovně s odůvodněním, že nedošlo k protiprávnímu zásahu do autorských práv žalobců, bylo vytvořeno nové dílo tvůrčím zpracováním předcházejícího díla, když svolení ke zpracování díla bylo dáno asociační dohodou uzavřenou mezi firmou žalobců a firmou Scott, kterou bylo převedeno právo užít dílo na investora, tedy právního předchůdce prvního

žalovaného. Pokud se žalobci domáhali nemajetkové újmy v penězích, opakovali argumentaci, že nedošlo k protiprávnímu zásahu do jejich autorských práv a nebyl prokázán vznik nemajetkové újmy.

Soud provedl rozsáhlé dokazování, kterým bylo prokázáno, že právní předchůdce prvního žalovaného Česká správa letišť, s.p. byla investorem 4. výstavby MLPR, zhotovením byla pověřena francouzská firma Bouygues (viz dohoda o koordinaci výstavby z 29. 12. 1994), kanadská firma Scott připravila projektové řešení 4. Výstavby MLPR, žalobci jako fyzické osoby zvítězili v architektonické soutěži na objemové a architektonické řešení nové odbavovací haly MLPR, včetně celého prstu A i B, když následně na výzvu zástupce firmy Bouygues došlo k uzavření asociační dohody mezi formou Scott a firmou žalobců. Z finančních důvodů došlo k postavení pouze prstu A a části prstu B. Žalobci převedli svá práva na svoji firmu, která je převedla asociační dohodou na firmu Scott s vědomím, že dále budou práva převedena na společnost Bouygues, resp. právního předchůdce prvního žalovaného pro účely výstavby MLPR. Firma žalobců dostala za vytvoření díla a postoupení práv zaplacen. K ukončení první fáze IV. výstavby MLPR došlo v roce 1997, druhá fáze byla zahájena v roce 1998. Dispozičním a provozním řešením druhé fáze IV. výstavby MLPR dostavbou Prstu B pověřil první žalovaný druhého žalovaného smlouvami o dílo z 27. 3., 24. 7. 1998 a 9. 8. 1999, jednalo se o projekty pro vydání územního rozhodnutí, projekt pro stavební povolení a prováděcí projekt. Při uzavírání smluv byl první žalovaný seznámen s dohodou o koordinaci výstavby uzavřenou mezi první žalovanou a firmou Bouygues 29. 12. 1994, včetně práva na využití projektové dokumentace, ke které získal první žalovaný práva, která vypořádala firma Bouygues a pro tyto účely druhá žalovaná firma projektovou dokumentaci dostala od prvního žalovaného. Třetí až čtvrtý žalovaný pracovali na zakázce od prvního žalovaného, z titulu pozice v druhé žalované firmě. Dále bylo prokázáno, že žalobci se o užití jejich díla při projektování druhé fáze čtvrté výstavby dozvěděli nejpozději dne 21. 10. 1998, když z kontextu vyplývá, že tomu muselo být spíše dříve (v září na FOR ARCH 1998). Na následné schůzce 26. 10. 1998 bylo předloženo žalobcům i řešení objektu prodloužení prstu B z hlediska výtvarného, na této schůzce se dožadovali žalobci, aby nebylo jim opomenuto jejich právo na autorský dozor. Na schůzce byli zástupci prvního i druhého žalovaného. Pokud první žalovaný namítal nedostatek pasivní legitimace s odůvodněním, že došlo k privatizaci majetku sloužícího k provozování MLPR, s.p. namítal nedostatek pasivní legitimace. Bylo zjištěno, že rozhodnutím vlády z 9. 7. 2008, ČR – MF z 18. 11. 2008 notářskými zápisy z 18. 11. 2008 došlo k převodu majetku sloužícího k provozu MLPR na nabyvatele Letiště Praha, a.s., čímž měla přejít veškerá práva a závazky zprivatizovaným majetkem související. Ze znaleckých posudků znalců Barnase a Hlaváčka soud zjistil, že dílo druhé žalovaných 2,3 a 4 je dílem novým odlišným od díla žalobců, resp. jejich firmy a firmy Scott. Soud konstatuje, že provedl mnoho důkazů, ze kterých nečiní žádná zjištění, protože pro odůvodnění tohoto rozsudku nejsou nezbytná.

Soud pro posuzovanou věc aplikoval ustanovení autorského zákona č. 35/1965 Sb. ve znění účinném v době údajného porušení práv žalobců (dále jen AZ).

Dle § 2 odst. 1 AZ předmětem autorského práva jsou díla literární, vědecká a umělecká, která jsou výsledkem tvůrčí činnosti autora, zejména díla slovesná, divadelní, hudební, výtvarná, včetně děl umění architektonického...

Dle § 3 odst. 1 AZ předmětem autorského práva jsou také nové díla původní, která vznikla osobitým tvůrčím zpracováním díla jiného.

Dle § 7 AZ autorské právo k dílu, které vzniklo tvůrčí činností několika autorů jako dílo jediné, přísluší všem autorům společně a nerozdílně.

Dle § 9 odst. 1 a 2 AZ autorské právo k dílu vzniká okamžikem, kdy je dílo vyjádřeno slovem, písmem, náčrtem, skicou, nebo v jakékoli jiné vnímatelné podobě.

Autorské právo k dílu se vztahuje jak na celek díla, tak na jeho jednotlivé části.

Dle § 12 odst. 1 písm. a), b) a c) a odst. 2 AZ autor má právo na ochranu svého autorství, zejména na nedotknutelnost svého díla, a je-li dílo užíváno jinou osobou, aby se tak dělo způsobem nesnižujícím hodnotu díla, s dílem nakládat, zejména rozhodnout o jeho uveřejnění a udílet svolení k jeho užití, na odměnu za tvůrčí práci. Právo na ochranu autorství je nepřevoditelné.

Dle § 13 odst. 1 AZ při každém užití díla náleží autorovi s výjimkami uvedenými v § 15 autorská odměna.

Dle § 14 odst. 1 a 2 AZ užití díla, pokud to není dovoleno přímo zákonem, lze jen se svolením autora. Svolení k užití díla uděluje autor smlouvou.

Autorovo právo vyplývající ze zákona nemůže být dohodou stran vyloučeno, ani zkráceno.

Dle § 17 odst. 1 a 6 AZ, zaměstnavatel může používat k plnění úkolů náležejících do předmětu jeho činnosti, díla vědeckého, nebo uměleckého, vytvořeného zaměstnancem ke splnění povinností, vyplývajících z pracovního poměru bez dalšího autorova svolení.

Ustanovení odstavců 1 – 5 platí obdobně pro díla vytvořená ke splnění povinností vyplývajících z členského, nebo služebního poměru.

Dle § 19 odst. 1 a 2 AZ autor může převádět jen právo dílo užit.

Nabyvatel smí získané oprávnění převést na třetí osobu jen se svolením autora.

Dle § 22 odst. 1 AZ smlouvou o šíření díla uděluje autor právnické, nebo fyzické osoby za odměnu šířit své dílo.

Dle § 27 odst. 1 AZ smlouvou o vytvoření díla se zavazuje autor vytvořit pro objednatele za odměnu literární, vědecké, nebo umělecké dílo a uděluje svolení, aby objednatel díla užil k účelu smlouvou vymezenému.

Dle § 32 odst. 1, 3 a 4 AZ autor, jehož právo bylo porušeno, se může domáhat zejména toho, aby rušení jeho práva bylo zakázáno, následky porušení odstraněny a poskytnuto mu přiměřené zadostiučinění. Vznikla-li porušením práva závažná újma nemajetkové povahy, má autor právo na zadostiučinění v peněžitě částce, pokud by se přiznání jiného zadostiučinění jevílo postačujícím; výši peněžitého zadostiučinění určí soud, který přihlédne zejména k rozsahu vzniklé újmy, jakož i k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo.

U díla vytvořeného spoluautory přísluší oprávnění podle odst. 1 a 2 jednotlivým spoluautorům samostatně.

Výkon práva autorského jinými osobami nebrání, aby se autor sám domáhal ochrany svého autorského práva před jeho ohrožením, nebo porušením.

Dle § 3 odst. 1 obč.zák. výkon práv a povinností vyplývajících z občanskoprávních vztahů nesmí bez právního důvodu zasahovat do práv oprávněných zájmů jiných a nesmí být v rozporu s dobrými mravy.

Dle § 100 odst. 1 a 2 věta první obč. zák., právo se promlčí, jestliže nebylo vykonáno v době v tomto zákoně stanovené. K promlčení soud přihlédně jen k námitce dlužníka. Dovolá-li se dlužník promlčení, nelze promlčené právo věřiteli přiznat.

Dle § 101 obč. zák. pokud není v dalších ustanoveních uvedeno jinak, je promlčecí doba tříletá a běží ode dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé.

Dle § 15 odst. 1 a 4 zákona č. 92/1991 Sb. o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby ve znění účinném v roce 2008 s vlastnickým právem k privatizovanému majetku přecházejí na jeho nabyvatele i jiná práva a závazky související s privatizovaným majetkem.

Nabyvatel je povinen bez zbytečného odkladu oznámit věřitelům převzetí závazku.

Dle § 853 obč. zák. občanskoprávní vztahy, pokud nejsou zvláště upraveny, ani tímto zákonem, ani jiným zákonem se řídí ustanoveními tohoto zákona, která upravují vztahy obsahem i účelem jinými nejbližší.

Dle § 420 odst. 1 a 2 obč. zák. každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti.

Škoda je způsobena právnickou osobou a nebo fyzickou osobou, když byla způsobena při jejich činnosti těmi, které k této činnosti použili. Tyto osoby sami za škodu takto způsobenou podle tohoto zákona neodpovídají; jejich odpovědnost podle pracovně právních předpisů není tím dotčena.

Soud zhodnotil provedené relevantní důkazy, které byly v rámci tohoto řízení provedeny ve vzájemné souvislosti, s ohledem na výše uvedená hmotně právní ustanovení a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána po právu. Pokud se žalobci domáhali, aby všichni žalovaní byli uznáni povinnými společně a nerozdílně zaplatit žalobcům odměnu ve výši po 5,000.000,- Kč, resp. nemajetkovou újmu po 1,000.000,- Kč, jedná se o nároky, kde byla vznesena námitka promlčení, tříletá promlčecí lhůta počala běžet nejpozději dnem 22. 10. 1998, tedy dnem následujícím po dni, který je rozhodující pro počátek běhu lhůt, posledním dnem lhůty k podání žaloby byl den 22. 10. 2001, který marně uběhnul, pokud žaloba byla podána 16. 11. 2001, byla žaloba podána po uplynutí promlčecí lhůty uvedené v ustanovení § 101 obč. zák. Vzhledem k tomu, že byla vznesena námitka promlčení, byť jedním ze subjektů, které měly plnit společně a nerozdílně, je nutné vykládat tento úkon ve prospěch všech žalovaných, proto nezbylo než žalobu na přiznání výše uvedených částek zamítnout pro námitku promlčení dle § 100 odst. 1 obč.zák. Pokud se týká nemajetkové újmy v penězích, soud konstatuje, že i tento nárok se promlčuje v obecné tříleté promlčecí lhůtě, protože se jedná o nárok majetkové povahy, jak publikoval Nejvyšší soud ve sbírce soudních rozhodnutí

a stanovisek pod R4/2008, když toto rozhodnutí se týkalo nemajetkové újmy v penězích při ochranách osobnosti, analogicky to však platí i na ochranu týkající se osobnostních autorských práv. Pokud se žalobci domáhali určení, že všichni žalovaní neoprávněně zasáhli do autorských práv žalobců, zde soud konstatuje, že se nejedná o určovací žalobu dle § 80 písm. c) o. s. ř. a není třeba prokazovat naléhavý právní zájem, protože se jedná o jednu z forem satisfakce za porušení autorských práv, byť v posuzovaném případě jen domnělé. Žaloba proti žalovaným č. 2, 3 a 4 nebyla podána po právu, protože se jedná na jejich straně o nedostatek pasivní věcné legitimace. Tito žalovaní neodpovídají za předmět sporu, za údajný protiprávní zásah do autorských práv, nemajetkovou újmu v penězích, ani nejsou těmi, kdo by měli platit odměnu za užití autorského díla, protože subjektem, který užil dílo autorů v rámci výstavby MLPR je prvý žalovaný, resp. jeho právní předchůdce, který užil dílo druhého žalovaného

(zaměstnanecké) vytvořené na základě smluvního vztahu k činnostem sloužícím k dostavbě prstu B MLPR, a dále žalovaní 3 a 4 byli těmi, kteří byli užiti druhou žalovanou jako její zaměstnanci, proto druhý žalovaný, ani žalovaní 3 a 4 neodpovídají přímo za předmět sporu žalobcům. Prvý žalovaný je subjektem, který za případný protiprávní zásah odpovídá žalobcům (§ 853 a analogie § 420 odst. 1 a 2 obč. zák.). Pokud se žalobci domáhali, aby žalovaní 2, 3 a 4 byli uznáni povinnými omluvit se žalobcům za to, že projektovou dokumentaci k prodloužení prstu B Letiště Ruzyně měli prezentovat jako dílo vlastní a poskytli ho k použití České správě letišť k uskutečnění výstavby prodloužení prstu B Letiště Ruzyně, soud konstatuje, že původní projektová dokumentace žalobců a firmy Scott byla poskytnuta právě pro účely prodloužení prstu B prvním žalovaným druhému žalovanému, který mimo jiné prostřednictvím žalovaných 3 a 4 vytvořil nové zpracované dílo (§ 3 AZ). Do práv žalobců nezasáhli ani žalovaní 2, 3 a 4, jak již bylo sděleno shora, ale ani prvá žalovaná firma, resp. její právní předchůdce, protože je sice nesporné, že žalobci vytvořili pro architektonickou soutěž vítězný návrh a nechali vytvořit prostřednictvím své firmy trojrozměrný model, avšak jednalo se o dílo vytvořené na objednávku, kdy žalobci od počátku věděli, pro jaké účely je dílo vytvářeno. Toto dílo však nebylo užito pro výstavbu prstu A a B, ani dokončení prstu B. Použita byla projektová dokumentace vytvořená společně firmou Scott a firmou žalobců. Žalobci svá práva převedli na svoji společnost (viz dopis Petra F. z 23. 2. 1995, svolení autorů s užitím díla z 15. 2. 1995), jejich společnost po výzvě firmy Bouygues uzavřela asociační dohodu, v rámci které byla převedena práva na firmu Scott (dopis pana Duthila z 1. 8. 1994, asociační dohoda mezi firmou Scott a firmou žalobců ze 17. 5. 2005 čl. 4.2, dopis Darije a Davida Scottových z 30. 11. 2006 a dopis společnosti Bouygues z 7.3. 2002), práva převedena na firmu Bouygues resp. prvního žalovaného (viz. dohoda o koordinaci stavby uzavřená mezi firmou Bouygues a prvním žalovaným z 29. 12. 1994). Se všemi těmito materiály byli žalobci seznámeni, jejich obsah znali v době, kdy oni, resp. jejich firma převáděli práva na další subjekt, resp. subjekty, věděli, jaký je cíl těchto činností, když z obsahu všeho uvedeného lze konstatovat, že zprostředkovaně byla uzavřena smlouva o vytvoření díla za odměnu, že žalobci udělili svolení, aby objednatel (prvý žalovaný) díla užil k účelu smlouvou vymezenému, tedy k výstavbě prstu A i prstu B. Lze konstatovat, že s ohledem na obsah právních úkonů žalobců, resp. jejich firmy došlo k převodu všech autorských práv, a to včetně práva prvního žalovaného na dostavbu prstu B za použití původní projektové dokumentace včetně jejího zpracování. Za převod těchto práv bylo firmě žalobců a jejich prostřednictvím žalobcům zapláceno. Pokud žalobci mají zato, že činnostmi žalovaných 2, 3 a 4 došlo k protiprávnímu zásahu do jejich autorského práva, pokud došlo k zpracování jejich projektové dokumentace, resp. projektové dokumentace jejich firmy a firmy Scott, tak stejná situace byla tehdy, když žalobcům, resp. jejich firmě byla poskytnuta projektová dokumentace vytvořená VPÚ (pod vedením třetího žalovaného) a NACO z roku 1991 a musela jim být poskytnuta i projektová dokumentace autora původní budovy Karla

Filsaka a jeho kolektivu. Ze spisu nevyplývá, že by oni sami se dožadovali souhlasu jejich předchůdců a oprávněně, stejně jako následně žalovaní 2, 3 a 4 předpokládali, že problém s autorským právem vyřešil investor, tedy Česká správa letišť s.p. S ohledem na shora uvedené soud konstatuje, že první žalovaný získal autorská práva k užití projektové dokumentace na základě objednávky od firmy Bouygues, resp. firmy Scott, resp. firmy žalobců, resp. samotných žalobců výše uvedenou cestou. Všem zúčastněným osobám bylo známo, jaký je účel jejich činnosti, že práva převádějí pro účely rozšíření MLPR včetně prstu A i B a všichni zúčastnění věděli a museli vědět, že pokud původně byla postavena pouze část prstu B, bylo to z finančních důvodů a nejedná se o ukončení výstavby MLPR. Pokud v mezidobí od uvedení do provozu prstu A a části prstu B došlo k vývoji požadavků na letištní budovy, na kapacity, bylo nutné vycházet z nových poznatků a potřeb MLPR a z rozhodnutí stavebního úřadu, který stanovil povinnost, aby přístavba byla architektonicky i konstrukčně řešena shodně se stávajícím objektem, na který bude navazovat tak, aby spolu pohledově tvořily jeden celek (viz územní rozhodnutí z 19. 4. 1995, č.j. 124493/95 OÚR/SY/MC). S ohledem na vše shora uvedené lze konstatovat, že žádný z žalovaných se nedopustil protiprávního zásahu do osobnostních autorských práv žalobců, protože zásahy, které jsou činěny předmětem sporu, by sice jinak byly protiprávním zásahem, avšak pokud došlo k převodu práv, resp. souhlasu s užitím díla za úplaty pro daný účel, nejednalo se o protiprávní zásah do práv, ale o výkon práva, který vylučuje protiprávnost. Tento závěr soud činí s vědomím, že řetězec právních úkonů, kterými první žalovaný získal oprávnění užití sporné dílo, nemá sice striktně hodnoceno náležitosti, které požaduje zákon, avšak pokud by v posuzovaném případě soud striktně trval na formálnostech, jednalo by se o výklad, který je v rozporu se smyslem slušných občanskoprávních i obchodních vztahů, a takový výklad by byl v rozporu s dobrými mravy, stejně tak jako v rozporu s dobrými mravy by bylo vyhovět žalobě. Pokud první žalovaný namítal, že není pasivně legitimován a poukazoval na privatizaci majetku a ustanovení § 15 odst. 1 a 4 zákona č. 92/1992 Sb., O podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, soud konstatuje, že má zato, že s tímto majetkem nepřešla práva a závazky související s předmětem sporu, protože původní žalovaný, resp. jeho právní nástupce nepřestal existovat, a má zato, že deliktní nároky nelze převést ani nepřecházejí, kdy v této věci lze analogicky aplikovat závěr Vrchního soudu v Olomouci v rozsudku z 22. 7. 2009 ve věci 1Co 315/2008 a usnesení Vrchního soudu v Olomouci z 25. 6. 2009 ve věci 1Co 46/209. Soud též konstatuje, že práce žalobců na vítězném projektu, respektive jejich firmy na projektu dostavby MLPR prstů A i B je autorským dílem zpracovaným dle § 3 odst. 1 AZ a stejným dílem je i dílo druhého žalovaného (zaměstnanek, na kterém se podíleli žalovaní 3 a 4). Zde soud odkazuje na znalecký posudek znalců Barnase a Hlaváčka. V obou případech se jednalo o tvůrčí zpracování díla již existujícího. Tvrzení, že dílo žalobců (jejich firmy) není autorským dílem s poukazem na dříve vzniklé letištní stavby, soud neakceptuje, protože se nejedná o kopie, ale tvůrčí zpracování a inspiraci. Tento názor soudu však nic nemění na tom, že žaloba nebyla podána po právu, protože nedošlo k protiprávnímu zásahu do práv žádného z žalobců žádným z žalovaných skutků tak, jak byl vymezen žalobci, o kterých bylo rozhodnuto v bodech I. – V. rozsudku.

Výrok o náhradě nákladů, které vznikly státu za znalecký posudek znalce Barnase, je v souladu s ustanovením § 148 odst. 1 o. s. ř. Oba žalovaní byli uznáni povinnými zaplatit státu jednu polovinu nákladů na znalečné, které stát zaplatil znalci Barnasovi.

Výrok o náhradě nákladů řízení mezi žalobci a prvním žalovaným je v souladu s ustanovením § 150 o. s. ř. V posuzované věci by první žalovaný měl v zásadě právo na náhradu nákladů, které byly spojeny s účelným hájením práva, dle § 142 odst. 1 o. s. ř., soud však shledal důvody hodné zvláštního zřetele pro nepřiznání těchto nákladů, a to proto, že

prvý žalovaný se podílel na vzniku tohoto sporu ne zcela jednoznačnou formulací práv a povinností ve smlouvách s obchodními partnery v rámci projektu, který se týkal MLPR.

Výrok o povinnosti žalobců zaplatit žalovaným 2 až 4 náhradu nákladů řízení je v souladu s ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř. Soud uznal žalobce povinnými zaplatit náklady, které byly spojeny s účelným hájením práva, protože žalobci ve věci plně neuspěli, jednalo se o náklady za právní zastoupení žalovaných JUDr. Bartuškovou v době, kdy je zastupovala jako advokátka. Náklady vznikly v celkové výši 231.225,- Kč (181.800,- Kč paušální odměna za předmět sporu 12,000.000,- Kč zvýšená o 20 % dle § 3 bod 7 a § 17 odst. 2 vyhlášky č. 484/2000 Sb., ve znění účinném v době podání žaloby, na 218.160,- Kč, dále paušální odměna 6.200,- Kč dle § 8 písm. b/, zvýšená opět o 20 % na 7.440,- Kč, dále dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. byla přiznána paušální náhrada hotových nákladů po 75,- Kč za celkem 39 úkonů (3x 13) právního zastoupení, jedná se o úkony učiněné do 31. 8. 2006, za 9 úkonů (3x 3) po 300,- Kč za úkony učiněné od 1. 9. 2006 do 30. 6. 2007, když tyto jednotlivé úkony právního zastoupení třech žalovaných jsou zachyceny ve spise. Pokud JUDr. Bartušková činila úkony v době po 30. 6. 2007 do skončení sporu, již tak nečinila jako advokátka a nepřísluší za tyto úkony žalovaným náhrada nákladů.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15ti dnů od doručení písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného, ve čtyřech vyhotoveních. Nebude – li dle rozsudku plněno řádně a včas, je titulem pro výkon rozhodnutí.

V Praze dne 17. června 2010

V Praze dne 17. června 2010

JUDr. Martin **V a l e h r a c h**, v. r.

soudce

Za správnost vyhotovení:
Petra Miklošková